

Det pædagogiske arbejde med flersprogede børn og forældre i Silkeborg Kommune

De lovgivningsmæssige rammer for arbejdet med flersprogede småbørns sproglige udvikling er beskrevet i dagtilbudslovens § 11 og 12 samt i Silkeborg kommunes Strategi for sprog og skriftsprog og Den styrkende pædagogiske læreplan. I Silkeborg Kommune varetages supporten af det pædagogiske arbejde med flersprogede småbørn i dagtilbuddene af tre flersprogsvejledere, som er en del af Pædagogisk Praksis og Læring (PPL).

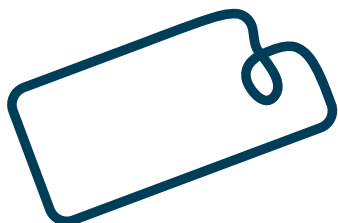
For nogle dagtilbud er det pædagogiske arbejde med flersprogede småbørn helt nyt, og for andre er der brug for at tilpasse deres organisering og pædagogik til en stigende andel flersprogede børn. I dette materiale kan du læse om flersprogsvejledernes support.

Tidligere forskningskortlægning og analyse af danske kommuners arbejde med sprogudvikling, peger bl.a. på, at støtte fra en vejleder er afgørende for at kvalificere det pædagogiske arbejde med flersprogede børns trivsel og udvikling (Sproget kan styrkes!, Syddansk Universitet og Rambøll, 2015) (Analyse, Benchmarkingenhed, 2022).

Flersprogsvejlederne understøtter udviklingen af læringsmiljøer, hvor et interkulturelt fokus er integreret i pædagogikken, hvilket er centralt for flersprogede børns deltagelsesmuligheder i hverdagen. Det bærende princip i flersprogsvejledernes arbejde bliver derfor at understøtte den daglige, målrettede indsats for at styrke trivsel og udvikling hos kommunens flersprogede småbørn og deres forældre.

Flersprogsvejlederne understøtter, at den dansk-sproglige udvikling hjælpes bedst muligt på vej, så flersprogede børn kan deltage i børnefællesskaberne, og har de bedst mulige forudsætninger for at starte i skole.

Dette gøres gennem praksisnær vejledning, sprog-vurdering, kompetenceudvikling, udvikling af materialer samt opsamling og formidling af ny viden.

Principper for flersprogsvejledernes arbejde:

Vi arbejder målrettet for en forebyggende indsats ved at understøtte alle dagtilbud med flersprogede børn i det daglige arbejde.

Det betyder, at vi har skabt en organisering, der gør det muligt:

- At være fleksible og nå ud i alle dagtilbud med flersprogede børn, hvor vi supporterer med udgangspunkt i både akutte og kendte behov samt på baggrund af efterspørgsel
- At vejlede dagtilbud, der ikke har erfaring med det pædagogiske arbejde med flersprogede børn
- At prioritere support ved modtagelse af flersprogede nyankommne børn og forældre så hensigtsmæssigt som muligt
- At vejlede forældre i at blive aktive deltagere i deres barns sproglige udvikling
- At supportere dagtilbuddene i interkulturelt pædagogik og forældresamarbejde

Efterspørgsel, sprogvurderinger samt flersprogsvejledernes kendskab til og samarbejde med dagtilbuddene er med til at afgøre, hvordan flersprogsvejledernes tid konkret fordeles mellem dagtilbuddene.

Flersprogsvejlederens support af sprogvurderingspraksis

Omkring 3-års-alderen eller ved senere ankomst til kommunen, bliver alle flersprogede børn sprogvurderet af en flersprogsvejleder, hvis begge barnets forældre er flersprogede. Hvis barnet har en dansk forælder, sprogvurderer børnehaven. Viser vurderingen behov for en fokuseret eller særlig indsats, udarbejdes der en sproghandleplan i samarbejde mellem flersprogsvejleder, daginstitutionen og barnets forældre. I den forbindelse drøftes også, hvordan forældre og daginstitution i samarbejde understøtter barnets sproglige udvikling, blandt andet med udgangspunkt i Sproggaven, samt hvordan indsatserne løbende evalueres.

Det enkelte flersprogede barn sprogvurderes af flersprogsvejlederen igen inden skolestart med henblik på en vurdering og beskrivelse af barnets sproglige kompetencer og behov – herunder en vurdering af evt. behov for fortsat supplerende undervisning i dansk som andetsprog (ifølge gældende bekendtgørelse i dansk som andetsprog i folkeskolen).

I forbindelse med overgang fra børnehave til børnehaveklasse og SFO supporter flersprogsvejlederne i forhold til sproglige læringsmiljøer og læringskontinuitet samt behovet for dansk som andetsprog.

Flersprogsvejledning

Det enkelte dagtilbud

Flersprogsvejlederne supporterer bl.a. igennem observationer, sampraksis, sparring og vejledning i alle dagtilbud.

Ramme og indhold af vejledning og support afstemmes med leder og pædagogisk personale og kan have fokus på eksempelvis:

- Udvikling af sproglige læringsmiljøer
- Sprogligt stilladserede lege og temaer
- Analyse af flersprogede børns sproglige udvikling på baggrund af data og observationer
- Dialogisk læsning
- Nyankomne flersprogede børn
- Interkulturelt pædagogik
- Interkulturelt forældresamarbejde
- Biliteracy
- Inspiration i form af velegnede materialer (konkreter, digitale materialer, Skattekister, Sproggaven, Startpakken, film og lign.)

Hele dagtilbudsområdet

Med udgangspunkt i aktuelle behov og efterspørgsel tilbydes der:

- Kompetenceudviklingsforløb til dagtilbud med mange flersprogede børn
- Oplæg og workshops på personalemøder/pædagogiske dage med udgangspunkt i institutionens behov
- Fyraftensmøde i andetsprogsudvikling og interkulturel pædagogik målrettet nyansatte pædagogiske medarbejdere.
- Netværksmøder/temadage

Prioritering af flersprogsvejledernes support

Flersprogsvejlederne supporterer efter behov. Det betyder, at flersprogsvejlederne i nogle perioder kan være mere til stede i et dagtilbud, end i andre. Dog betyder geografisk spredning af kommunens flersprogede småbørn, at der er et større antal flersprogede småbørn i nogle af kommunens dagtilbud, hvilket kommer til udtryk i prioriteringen af flersprogsvejledernes support.

Øvrig support og samarbejde

- Relevant deltagelse i tværfaglig sparring og fokusmøder
- Udarbejdelse af konkrete sprogunderstøttende materialer
- Se materialer på PPLs hjemmeside skoleudvikling.silkeborg.dk/ppl/vsl/flersprogethed-0-6-aar
- Samarbejde med dagtilbud omkring nyankomne småbørn
- Samarbejde med flersprogsvejlederne på skoleområdet 6-18 år, med henblik på at sikre sammenhæng på flersprogsområdet 0-18 år

Kontakt

Hanne Middelhede
Flersprogskonsulent
Tlf.: 21 78 98 03
hanne.middelhede@silkeborg.dk

Simone Lysholt Geer
Flersprogsvejleder
Tlf.: 51 18 56 28
slg@silkeborg.dk

Lisbeth Hjeds Nielsen
Flersprogsvejleder
Tlf.: 51 35 81 94
lisbethhjeds.nielsen2@silkeborg.dk

Silkeborg
Kommune